

12 ביוני 2014

לכבוד

גב' אתי כהנא, מנהלת תחום עררים
פרקליטות המדינה
באמצעות עו"ד שלום יפרח, היועץ המשפטי
תחנת באר שבע נגב, בפקס' 08-9781423

שלום רב,

הנדון: ערר על החלטת המשטרה לסגור תיק חקירה בעילת "העדר ראיות מספיקות"

בהתאם לסעיף 64(א)(1) לחוק סדר הדין הפלילי, אנו מגישים ערר על החלטת פרקליטות מחוז דרום לסגור את תיק החקירה 402902/2013 נגד מנהלי הקאנטרי קלאב בבאר שבע, בחשד לעבירת אפליה אסורה מכוח ס' 9 לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים התשס"א-2000 (להלן: חוק איסור הפליה). מעיון בתיק החקירה עולה כי ההחלטה לסגור אותו התקבלה לאחר חקירה שטחית ולא מספקת, ללא שנקראו לעדות עדים רלבנטיים ותוך התעלמות מראיות שעמדו בפני המשטרה, כמפורט להלן:

א. ההליכים עד להגשת הערר:

1. ביום 7 ביולי 2013 פנינו לנצ"מ תומר בד"ש, מפקד משטרת באר שבע, בבקשה לפתוח בחקירה פלילית נגד חברת "החברה למרכזי תרבות וספורט לעובד ומשפחתו בע"מ", בעלת הקאנטרי קלאב בבאר שבע, בחשד לביצוע עבירה לפי סעיף 9 לחוק איסור הפליה.

2. הבקשה נבעה מצפייה בכתבה ששודרה ביום 4 ביולי 2013 בתוכנית הבוקר של אורלי וגיא בערוץ 10, ואשר העידה על כך שהקאנטרי מנע את כניסתם לבריכה של ערבים שאינם תושבי העיר בנימוק שהבריכה פתוחה לתושבי באר שבע בלבד, וזאת בשעה שליהודים שאינם מתגוררים בבאר שבע הכניסה הותרה.

לצפייה בכתבה ר': <http://boker.nana10.co.il/Article/?ArticleID=989020>

3. בכתבה הוצגו צילומים והקלטות שתיעדו כיצד מסרבת קופאית הקאנטרי למכור כרטיס לבריכת השחייה למר טאהר מריסאת, מורה ערבי, בשל "הנחיה חדשה", הקובעת כי הכניסה מותרת רק לתושבי העיר, ויום לאחר מכן מוכרת כרטיס כניסה לבריכה לתחקירן ערוץ 10, בחור יהודי שאמר מפורשות כי הוא אינו תושב העיר. לתחקירן אף נאמר כי האיסור להכניס לבריכה רוחצים שאינם תושבי העיר נועד "לאוכלוסיה מסוימת".

מצ"ב העתק פנייתנו לנצ"מ בד"ש מיום 7.7.2013 ומסומן "א".

4. ביום 21 ביולי 2013 השיב לנו יועמ"ש תחנת באר שבע לשעבר, עו"ד זהר שפק, כי חוק איסור הפליה מקנה עילת תביעה אזרחית וכלים אזרחיים להתמודד עם טענות הפליה. עם זאת נחתם המכתב בכך שמר מריסאת מוזמן להתלונן בעצמו על התקרית.

מצ"ב העתק תשובתו של עו"ד שפק מיום 21.7.2013 ומסומן "ב".

5. בשל אי הבהירות שבתשובה, שבנו ופנינו לעו"ד שפק, הזכרנו את חובתה של המשטרה לפתוח בחקירה מקום שעולה חשד לביצוע עבירה מכוח ס' 59 לחוק סדר הדין הפלילי תשמ"ו-1982, ודרשנו שוב כי תיפתח חקירה פלילית נגד בעלת הקאנטרי ולחילופין שינומק הסירוב לעשות כן. בעקבות מכתב זה ענתה לנו עו"ד סני"צ שירה דה-פורטו, יועמ"ש קבת"צ דרום, כי המשטרה תפתח בבדיקת האירוע.

מצ"ב העתקי פנייתנו לעו"ד שפק מיום 25.7.2013 ותשובתה של עו"ד דה-פורטו מיום 4.8.2013 ומסומנים "ג" ו-"ד" בהתאמה.

6. ביום 9 בספטמבר 2013 שבנו ופנינו לעו"ד דה-פורטו, וקבלנו על כך שלמרות הודעתה מר מריסאת טרם נקרא למשטרה למתן עדות. כן התרענו כי ממידע שהגיע לאגודה עולה חשד לכך שהקאנטרי ממשיך במדיניותו המפלה. מידע זה נמסר לנו על ידי מר ד' ז', תושב אשדוד, אשר הביע נכונות להעיד על כך אם יתבקש. למכתב צירפנו את מספר הטלפון הסלולרי של מר ז'.

מצ"ב העתק פנייתנו לעו"ד דה-פורטו מיום 9.9.2013 ומסומן "ה".

7. ביום 11 בספטמבר 2013 התבקשנו על ידי פקד יוסי אסנפי, קצין חקירות בתחנת באר שבע, להעביר לידיו דרכי התקשרות למר מריסאת על מנת לגבות עדויות בתיק וכך עשינו, וביום 17 בספטמבר הודיעה לנו עו"ד דה-פורטו כי נפתח תיק חקירה נגד הקאנטרי.

8. ביום 27 באפריל 2014 קיבלנו את ההודעה מושא ערר זה על סגירתו של תיק החקירה בנימוק כי "לא נמצאו ראיות מספיקות להעמדה לדין". בו ביום פנינו בבקשה לקבל את חומר החקירה, ולאחר כמה תיאומים שלא צלחו צילמנו ביום 9 ביוני 2014 את התיק.

ב. כשלים מהותיים בחקירה

9. עיון בתיק החקירה מגלה שלא נעשה בו כל נסיון לרדת לחקר האמת במטרה לאשש או להפריך את הטענה בדבר ביצוע עבירה. החוקרים לא מצאו לנכון לזמן עדים חיוניים, ואם הייתה התייחסות כלשהי לראיות, כמו החומר המצולם והמתועד אשר שודר במסגרת הכתבה ומצוי באתר התכנית עד היום, או לתמלול קטעי שיחה רלבנטיים בין מר מריסאת והתחקירן לקופאית אשר צורפו לפנייתנו הראשונה, אין לכך כל זכר.

9א. במקום לזמן לעדות את הקופאית שסירבה למכור למר מריסאת כרטיס וכן את תחקירן ערוץ 10, הסתפקה המשטרה בגביית עדותו של מר מריסאת ובחקירתו של מר בננו, מנהל הקאנטרי. כתוצאה מכך, התקבלה ההחלטה כי אין ראיות מספיקות להמשך החקירה על דבריו של מר בננו לפיהם מדובר בנוהל ישן, על בדיקה שערך מר בננו עצמו עם הקופאית וכן על טענת הנחקר שהקופאית שגתה כשמכרה לתחקירן כרטיס. מר בננו ייחס את השגיאה, לכאורה, לגילה של הקופאית, לעומס שנטען שהיה בבריכה באותו יום ולאיכויותיו המקצועיות של התחקירן, כמו גם לתאוות הפרסום שלו. החוקר אף לא טרח לשאול לשמה של הקופאית, דמות מפתח בפרשה.

9ב. לו היו טורחים החוקרים לצפות בכתבה, ולחילופין לקרוא את תמלולה אשר צורף לפנינו למשטרה, היו מגלים סתירה בין דבריה של הקופאית לפיהם מדובר בהנחיה חדשה, לבין דבריו של מר בננו כי האיסור על מכירת כרטיסים למי שאינו תושב באר שבע בימות חול הוא "נוהל ישן עוד לפני שהגעתי לנהל אותו" (שורה 10 לפרוטוקול חקירה). סתירה זו מעידה ביתר שאת על הצורך לזמן את הקופאית לחקירה.

9ג. זאת ועוד. צפייה בכתבה אף הייתה מגלה לחוקרים כי במועד מכירת הכרטיס לתחקירן הייתה הבריכה כמעט ריקה ונצפה בה רק קומץ רוחצים, זאת בניגוד לדבריו של מר בננו לפיהם העומס הגדול באותו יום גרם לקופאית לשגות.

9ד. כמו כן, עיון בכתבה או בתמליל השיחה היה מגלה כי אין כל שחר לטענתו של מר בננו לפיה התחקירן "ניצל את המצב שהיה לחץ ולאחר ששאל אותה כל מיני שאלות היא כנראה אמרה לו זה לא מכוון אליו וזה שייך לאוכלוסייה מסוימת וכנראה שהוא הלחיץ אותה בזמן שהיו אנשים בתור" (שורה 25-28 לפרוטוקול החקירה).

אלה חילופי הדברים שהיו בין התחקירן לקופאית:

תחקירן לקופאית: "כמה זה?"

קופאית: "75. אתה חייל?"

תחקירן: "אה...לא. יש בעיה עם זה שאני לא מבאר שבע?"

קופאית: "לא".

תחקירן: "לא?"

קופאית: "זה לא מכוון אליך".

תחקירן: "זה לא מכוון אליי? מה זאת אומרת?"

קופאית: "זה לאוכלוסייה מסוימת...".

9ו. החוקרים אף בחרו שלא לזמן לעדות את מר ז', תושב אשדוד, אשר בעקבות פרסום המקרה ביקש לבדוק האם המדיניות המפלה של הקאנטרי נמשכת, ערך בדיקות,

ובעקבותיהן פנה לאגודה והתריע כי הקאנטרי ממשיך בשלו. תיאור דבריו של מר ז' ומספר הסלולרי שלו נמסרו למשטרה כבר ביום 9 בספטמבר 2013.

10. גם אנו פנינו השבוע טלפונית לקאנטרי קלאב בבאר שבע, הצגנו עצמנו כתושבי אשקלון וביקשנו לקבל מידע על שעות פעילות הבריקה ומחיר הכרטיסים. שאלנו אף האם המחיר שנשלם זהה למחיר שמשלמים תושבי באר שבע, ובאופן אירוני נענינו כי "אצלנו כולם שווים". ברי לנו כי הן עדותו של מר ז' והן הבירור שערכנו אנו אינם מהווים ראיה לשאלת קיומה של עבירת ההפליה מושא התלונה, אולם יש בהם כדי להצביע על מדיניות של הדרת ערבים שאינם תושבי באר שבע משורות הבריקה ועל קבלתם בזרועות פתוחות של יהודים אליה, ומכאן שיש בהם כדי להפריך את טענתו של מר בננו בדבר היצמדות לנוהל, ישן או חדש.

11. קיים אינטרס ציבורי וחברתי רב עוצמה באכיפת האיסור הפלילי על אפליה באספקת שירותים. סירוב להכניס ערבים לבריכת שחייה בשל השתייכותם הלאומית מחזקת תפיסות סטריאוטיפיות גזעניות ומביא לדה-לגיטימציה של הציבור הערבי בכללותו. אי אכיפת החוק על עסקים הנוקטים באפליה מעודדת את התפשטות התופעה, ומשדרת מסר כי אפליה כזו מותרת.

12. אף היועץ המשפטי לממשלה התייחס לכך ביוני אשתקד בעקבות פרשת הסופרלנד (שהפריד בין תלמידים יהודים לערבים בכניסה ללונה פארק), והנחה את המשטרה והפרקליטות לפעול בנחרצות נוכח הפרת הוראות חוק איסור הפליה באמצעות אכיפת ההוראה הפלילית שבחוק. מר ויינשטיין אף הורה לבנות תוכנית פעולה שמטרתה היא להגביר את ההיכרות והמודעות של גורמי אכיפת החוק לפן הפלילי שלו בתחום האפליה.

להנחיות היועץ המשפטי לממשלה מיום 18.6.2013 בעקבות פרשת הסופרלנד ר'

<http://index.justice.gov.il/Publications/News/Pages/HachlataYoetzSuperLand.aspx>

13. חקירה שטחית ובלתי ממצה אשר מתעלמת מעדים ומראיות ומקבלת כפשוטם את דבריו של הנחקר היחיד בתיק, על אף ראיות סותרות לכאורה, פוגעת באינטרס הציבורי ומסכלת את כוונותיו המוצהרות של המחוקק. כמו כן היא עומדת לכאורה בסתירה למדיניות האכיפה שעליה הצהיר היועץ המשפטי לממשלה.

לאור כל האמור לעיל נבקש להורות על המשך החקירה ומיצוי הדין עם בעלי הקאנטרי וקובעי המדיניות בו.

בכבוד רב,

טל חסין, עו"ד

לוט: יפוי כוח של מר מריסאת